

QUÈ CAL SABER?

NOMS DE TÀXONS OBSOLETS^{1,2}

Els avenços en l'estudi de les relacions evolutives entre els éssers vius fan que, amb els anys, es modifiquin els noms i la definició de diversos **tàxons** (és a dir, les unitats taxonòmiques que designen les poblacions o grups de poblacions d'organismes relacionats filogenèticament i amb caràcters comuns). Alguns **tàxons** que fa anys es feien servir normalment i que es consideraven vàlids avui ja no ho són. En molts llibres clàssics i en l'ús informal encara s'utilitzen sovint, però en general és recomanable substituir-los per altres termes més moderns. Ací us presentem alguns d'aquests casos.

En la divisió dels cinc regnes de Robert Harding Whittaker i Lynn Margulis (**moneres**, **protoctists**, **fongs**, **plantes** i **animals**)³ es feia servir el terme *moneres* per al regne format pels **organismes procariotes**. Actualment aquest terme es considera antiquat i és millor usar *procariotes*.

Dins els **procariotes**, els **cianobacteris** van donar origen als cloroplasts de les **algues** i les **plantes**; tradicionalment s'han estudiat dins la botànica, ja que presenten pigments semblants als de les **algues** i diverses analogies ecològiques i fisiològiques. La denominació tradicional donada pels botànics a aquests organismes és **cianòfits*. Tanmateix, és recomanable emprar el terme *cianobacteris*, ja que el terme **cianòfits* pot donar lloc a confusió (el sufix *-fit* podria fer pensar que es tracta d'organismes fotosintètics eucariòtics, quan en realitat es tracta de **bacteris**, que es poden estudiar amb els mètodes tradicionals de la microbiologia, igual que la resta dels **procariotes**). Un altre nom històric incorrecte que han rebut els **cianobacteris** és **algues blaves*, pel color de moltes espècies, que tenen una tonalitat blavosa.

D'altra banda, el mot *celenterats* s'emprava antigament per a referir-se als animals primitivament radiats. En estudiar les relacions evolutives d'aquests animals, se'ls ha assignat a dos filums diferents: els **cnidaris**, que comprenen els **pòlips** (com ara els **coralls**) i les **meduses**, i els **ctenòfors**, menys comuns, que inclouen els **cinyells de Venus** i els **didals**.

1. Agraïm especialment la col·laboració de Ricard Guerrero i Mercè Piqueras a l'hora de redactar aquest número.

2. Per a més informació sobre l'evolució del llenguatge, vegeu també els núm. 99 i 116 de QUÈ CAL SABER?

3. Inicialment, s'empraven els termes *metàfits* i *metazous* per a referir-se al regne de les **plantes** i als dels **animals**, respectivament.